

Bildande av naturreservatet Stor-Abborrtjärnen i Arvidsjaur kommun

Beslut

Med stöd av 7 kap 4 § miljöbalken (1998:808), MB, beslutar Länsstyrelsen att det område som utmärkts på bifogad karta, bilaga 1, ska utgöra naturreservatet Stor-Abborrtjärnen.

I enlighet med 3 § förordningen om områdesskydd enligt miljöbalken m.m. (1998:1252) fastställer Länsstyrelsen bifogad skötselplan (bilaga 4).

För att uppnå och tillgodose syftet med reservatet beslutar Länsstyrelsen med stöd av 7 kap 5, 6 och 30 §§ MB samt 22 § förordningen om områdesskydd enligt miljöbalken m.m. att nedan angivna föreskrifter ska gälla i reservatet.

Syfte

Syftet med reservatet är att bevara områdets värdefulla naturmiljö med dess opåverkade karaktär och biologiska mångfald. Det ska även ge förutsättningar för skogar, våtmarker, sjöar, vattendrag och andra ingående ekosystem att utvecklas naturligt. Syftet är även att de delar av reservatet som idag har lägre naturvärden ska utvecklas i riktning mot ett naturligt tillstånd. Inom ramen för ovanstående är reservatets syfte även att ge möjlighet till naturupplevelser och friluftsliv.

Syftet ska nås genom att:

- Inget skogsbruk bedrivs i området.
- Exploatering och annan verksamhet som kan skada naturmiljön i området förhindras.
- Områdets skogliga värdekärnor lämnas för fri utveckling. Det kan dock bli aktuellt att genomföra naturvårdsbränning i vissa värdekärnor.

Datum
2015-03-09

Diarienummer
511-10094-12

NVR ID
NR2040489

- Utvecklingsmarker återställs till naturskog. Det kan till exempel ske genom fri utveckling, naturvårdsbränning, katning samt stängsling eller röjning av barrträd för att gynna lövuppslag.
- Främmande trädslag som förekommer i reservatet tas bort.
- Naturliga störningar till exempel översvämningar och stormfällningar tillåts ha ett naturligt förlopp.
- Trädfällning undviks vid alla typer av skötselåtgärder med undantag för avveckling av främmande trädslag.
- Alla åtgärder i reservatet planeras så att körskador och annan påverkan på markskiktet undviks.

Uppgifter om naturreservatet

Naturreservatets namn:	Stor-Abborrtjärnen
Kommun:	Arvidsjaur
Lägesbeskrivning:	ca 25 km SO om Arvidsjaur
Area:	108 ha
Fastigheter och ägare:	Bokselet 3:15, Staten genom Naturvårdsverket
Sameby:	Östra Kikkejaure
Förvaltare:	Länsstyrelsen

Reservatsföreskrifter

A. Föreskrifter enligt 7 kap 5 § MB om inskränkningar i rätten att använda mark- och vattenområden inom reservatet.

Utöver vad som annars gäller enligt lag är det förbjudet att:

1. Fälla eller på annat sätt skada levande eller döda träd och buskar eller tillvarata vindfällen.
2. På annat sätt än vad som anges under punkt 1 skada eller förändra mark eller vegetation på land eller i vatten, t.ex. genom att borra, spränga, anordna upplag, gräva, dikesrensa, schakta eller dumpa.
3. Uppföra eller utöka byggnad eller annan fast anläggning som till exempel mast eller vindkraftverk.
4. Anlägga väg eller led.
5. Anlägga ledningar i luft, mark eller vatten.
6. Bedriva vattenverksamhet t ex genom vattenreglering, muddring, avledande av vatten eller anläggande av vandringshinder.

Datum
2015-03-09

Diarienummer
511-10094-12

NVR ID
NR2040489

7. Plantera in växt- eller djurart.
8. Släppa ut eller sprida avloppsvatten, gifter, biologiska eller kemiska bekämpningsmedel, vådliga ämnen, kalk eller växtnäringssämnen på land eller i vatten.
9. Framföra motordrivna fordon.
10. Sätta upp tavla, plakat, skylt, göra inskrift eller andra markeringar i naturen.

Vidare är det utan Länsstyrelsens tillstånd förbjudet att:

11. Förändra befintlig byggnad eller anläggning.
12. Uppföra älgtoorn.

Undantag från reservatsföreskrifterna i punkt A:

1. Föreskrifterna ska inte utgöra hinder för förvaltaren att utföra de åtgärder för reservatets vård och skötsel som krävs för att tillgodose syftet med reservatet och som anges i föreskrifter med stöd av 7 kap. 6 § MB i detta beslut.
2. Ovanstående föreskrifter ska inte heller utgöra hinder för underhåll av befintliga byggnader, vägar eller andra anläggningar. Innan större underhållsåtgärder ska samråd ske med Länsstyrelsen. Exempel på sådana åtgärder är byte av vägtrummor, rensning av vägdiken samt breddning/trädsäkning av kraftledningar.
3. Utan hinder av ovanstående föreskrifter får renskötsel utövas i enlighet med rennäringslagen (1971:437). Före anordnandet av fasta anläggningar ska samråd ske med Länsstyrelsen enligt 12 kap 6 § MB, enligt vad som framgår av förordningen (1998:904) om anmälan för samråd.
4. Vid uttransport av fälld älg eller björn får terrängskoter, t ex fyrhjulning, användas. Vid körning ska i första hand befintliga stigar och leder användas och särskild försiktighet ska iaktas för att undvika skador på mark och vegetation.
5. Snöskoteråkning är tillåten i reservatet på väl snötäckt mark. Vid körning ska i första hand befintliga stigar och leder användas och särskild försiktighet ska iaktas för att undvika skador på mark och vegetation.
6. I de fall totalförsvaret har intressen (anläggningar och/eller planerade grupperingsplatser) inom reservatet får tillsyn och skyddsarbetsuppgifter utföras utan hinder av föreskrifterna.

B. Föreskrifter enligt 7 kap 6 § MB om skyldighet att tåla visst intrång

Ägare och innehavare av särskild rätt till fastigheterna förpliktas att tåla att följande anordningar utförs och att följande åtgärder vidtas som behövs för att tillgodose syftet med naturreservatet.

1. Utmärkning av reservatet.
2. Uppsättning och underhåll av informationstavla.
3. Naturvårdsbränning inklusive nödvändiga skyddsåtgärder.
4. Utförande av restaureringsåtgärder i skogsmark, exempelvis stängsling av ungskog eller avveckling av främmande träslag.
5. Genomförande av undersökningar av flora och fauna samt av mark- och vattenförhållanden, inklusive uppföljning av bevarandemål.

6. Tillgängliggörande av reservatet för besökare, t ex genom anläggande och underhåll av stigar och eldstäder.

C. Ordningsföreskrifter enligt 7 kap 30 § MB

Utöver vad som annars gäller är det för allmänheten förbjudet att:

1. Fälla eller på annat sätt skada levande eller döda träd och buskar.
2. Plocka eller skada vedsvampar, mossor eller lavar.
3. Skada vegetationen i övrigt genom att t ex gräva upp växter som ris eller örter.
4. Fånga, skada eller döda ryggradsdjur. Ta ägg eller störa djurlivet genom att exempelvis klättra i boträd eller medvetet uppehålla sig i närheten av fågelbo, lya eller gryt.
5. Samla in ryggradslösa djur.
6. Förstöra eller skada berg, jord eller sten på land eller i vatten genom att t ex borra, hacka, spränga, rista, gräva eller måla.
7. Skräpa ner.
8. Göra upp en eld som är större än ca 0,5 meter i diameter. Vid eldning är det endast tillåtet att ta löst liggande kvistar och grenar.
9. Framföra motordrivna fordon.

Undantag från reservatsföreskrifterna i punkt C:

1. Snöskoteråkning är tillåten i reservatet på väl snötäckt mark. Vid körning ska i första hand befintliga stigar och leder användas och särskild försiktighet ska iakttas för att undvika skador på mark och vegetation.
2. I reservatet är det utan hinder av föreskrifterna tillåtet att jaga och fiska i enlighet med gällande lagstiftning.
3. Bär- och matsvampplockning är tillåtet i området.

Redogörelse för ärendet

De höga naturvärdena i området uppmärksammades i samband med de inventeringar av skyddsvärda statliga skogar samt urskogsartade skogar på annan mark som Länsstyrelsen och Naturvårdsverket genomförde under åren 2003-2005. Kompletterande fältinventeringar gjordes även under 2011.

Under 2012 löstes ersättningsfrågan mot den största markägaren i området, Arvidsjaur allmänning, genom ett större markbyte. Allmänningen fick då mark som köpts in från Sveaskog som ersättning för flera planerade reservat på allmänningssmark i Arvidsjaur.

Beslutet har föregåtts av samråd med Arvidsjaur kommun som avstyrker förslaget. Kommunen anser att det redan finns tillräckligt med skyddade områden i Norrbottens län. Dessutom anförs att fler reservat inte bedöms vara bra för kommunens utvecklingsmöjligheter samt att etableringen av andra näringar som till exempel turistnäring eller gruv- och bilindustri kan förhindras om fler områden med höga

Datum
2015-03-09

Diarienummer
511-10094-12

NVR ID
NR2040489

naturvärden skyddas genom reservatsbildning. Om fler områden ändå ska skyddas formellt förordar kommunen naturvårdsavtal framför naturreservat. För övrigt ifrågasätter kommunen samrådsförfarandet i reservatsärenden och menar att deras argument mot reservatsbildning hittills aldrig beaktats.

I anledning av kommunens yttrande vill Länsstyrelsen tydliggöra att arbetet med skydd av värdefulla skogar sker på uppdrag av regering och riksdag, inom ramen för miljömålet *Levande skogar*. Områdesskyddet är en prioriterad del av regeringens miljöpolitik, som både på internationell, nationell och regional nivå följer fastställda riktlinjer och strategier. Vid urvalet av naturreservat är grunden en värdebaserad ansats, vilket i korthet innebär att de områden som har högst naturvärden skyddas. Det finns fortfarande kvar skogar i Norrbottens län som har mycket höga naturvärden och där till exempel avverkning är ett högst påtagligt hot. För att säkerställa att naturvärdena har ett långsiktigt skydd är reservatsbildning det viktigaste verktyget Länsstyrelsen har att använda. Länsstyrelsen vill också betona att utöver bevarandet av områdenas höga naturvärden är reservatens syfte även att främja möjligheterna till naturupplevelser och friluftsliv vilket kan gynna turistnäringen. Naturvårdsavtal som alternativ till naturreservat efterfrågas sällan av berörda markägare vid områdesskydd av skogar som ska lämnas för fri utveckling, då denna skyddsform ger en betydligt lägre ersättning. Enligt 25 § i förordningen om områdesskydd ska Länsstyrelsen samråda med kommunen innan beslut. Länsstyrelsen tar till sig och värderar synpunkterna som kommer in men är inte skyldiga att tillmötesgå dem.

Beslutet har även remitterats till Sveriges Geologiska Undersökning (SGU), Försvarsmakten och Skogsstyrelsen (SKS). Ingen av dessa instanser har något att invända mot förslaget. Samebyn Östra Kikkejaure har förelagts att yttra sig över förslaget men har inte lämnat in något yttrande.

Skälen för Länsstyrelsens beslut

Prioriterade bevarandevärden

Reservatet hyser barrskogar med hög ålder och bitvis urskogsartad karaktär. En mängd arter knutna till naturskogar finns i området, bland annat en stor förekomst av den i norr så sällsynta insekten mindre mörghorn. Arten förekommer endast på ett fåtal platser i länet och alltid i tallskogar av högsta naturvärdesklass. Våtmarken i östra delen av reservatet har mycket höga naturvärden i och med att den har en opåverkad hydrologi samt en stor variation av våtmarkstyper.

Beskrivning av området

Area: 108 ha

Naturtyper: Skogsmark ca 44 ha, varav produktiv skog ca 32 ha
Myr ca 53 ha
Vatten ca 12 ha

Datum
2015-03-09

Diarienummer
511-10094-12

NVR ID
NR2040489

Landskapet som naturreservatet ligger i kännetecknas av myrholmar och fastmarkspartier med gammal naturskog varvat med myrar och småsjöar. Berggrunden består av sura vulkaniska bergarter som det vilar morän och torv på.

Det är runt sjön Stor-Abborrtjärnen som den mesta av skogen i området växer. Här finns större, hedartade fastmarkspartier med talldominerad skog. Den gamla tallskogen är rak, högvuxen och ger en vacker inramning åt sjön. Skogens ålder är genomgående hög och de dominerande trädens ålder är cirka 200-300 år. Denna generation saknar, trots sin höga ålder, spår efter brand vilket tyder på att området inte brunnit de senaste cirka 300 åren. Vissa av tallarna har knotigare kronor och en bark som tydligt visar spår av tidens tand. Sådana träd förekommer framförallt i det större fastmarksavsnittet i västra delen av området och åldern på dessa gamlingar ligger mellan 350 och 500 år. De är också de enda träd som har brandljud, till och med dubbla brandljud, vilket betyder att de bär spår efter två olika skogsbränder. Mängden liggande död ved är mestadels måttlig då uttag av stormfällan har gjorts vid ett par tillfällen längre tillbaka. Törskatesvampen har däremot ett starkt fäste i den gamla tallskogen och det finns därför en hel del torrträd och döende tallar i skogen. Det finns en fläck sydost om sjön där en storm under 2011 gick hårt åt på skogen och de flesta träd inom cirka en hektar blåste omkull.

På de mindre myrholmarna är skogen tydligt urskogsartad, övervägande del är barrblandskog med rikliga mängder stående och liggande död ved. Ett par mindre myrholmar i sydöstra delen av området är mer låglänta och talldominerade med en mjuk övergång mellan fastmarksskog och lågproduktiv tallsumpskog. Även här är skogen tydligt urskogsartad och många av de senvuxna tallarna är 300-400 år gamla.

Värt att notera är att det på hedarna i västra delen finns rikligt med döda tallar med spår av barkborren mindre mörghorre (*Tomicus minor*). Arten gynnas på dessa nordliga breddgrader av en kontinuerlig tillgång till nyligen döda tallar, helst i skog där träden står ljusst och solexponerat. Mindre mörghorren har karakteristiska larvgångar som liknar stiliserade måsar i flykt vilket gör att de är mycket lätta att känna igen. Den mindre mörghorren är en viktig indikatorart för skogsmiljöer av stort värde för skalbaggsfaunan knuten till naturliga tallskogar. Arten är ovanlig i Norrbotten och gynnas av en hög och kontinuerlig tillgång på döende och döda tallar. Den är endast känd från ett tiotal lokaler i Norrbottens län.

Östra delen av reservatet ingår i Lobbemyran och den har getts högsta naturvärdesklassningen under våtmarksinventeringen som Länsstyrelsen genomförde 1995-2004. Våtmarken är orörd, varierad och hyser många olika våtmarkstyper. Detta ger en god förutsättning för en stor biologisk mångfald vilket är anledningen till klassningen. Det som ger den dess karaktär är de mångformiga strängblandmyrarna som finns främst i de mer norra och centrala delarna av våtmarken. De flesta rissträngarna har ett glest trädskikt med tall och nordkråkbär som tillsammans med rostvitmossa är de dominant arterna i fältskiktet.

Länsstyrelsens bedömning och motivering

Stor-Abborrtjärnen består av gammal naturskog och orörd våtmark som har höga naturvärden. I området finns det en mångfald av växter och djur knutna till dessa miljöer. Skogsavverkning eller annan exploatering skulle innebära att områdets naturvärden förstörs. Med anledning av detta har frågan om bildande av ett naturreservat aktualiserats.

Beslutet följer gällande riktlinjer för prioritering av naturreservatsskydd och Sveriges internationella åtaganden om skydd av den biologiska mångfalden, samt Sveriges miljö kvalitetsmål. Beslutet ger därmed ett värdefullt bidrag till uppfyllandet av flera miljö kvalitetsmål, bland annat *Levande skogar, Myllrande våtmarker och Ett rikt växt- och djurliv*.

Länsstyrelsen bedömer att ett naturreservat i det aktuella området är förenligt med kommunens översiktsplan och med hushållningsbestämmelserna i 3 och 4 kap. MB.

I enlighet med 7 kap 25 § MB ska det finnas en rimlig balans mellan de värden som ska skyddas och de inskränkningar som beslutet innebär för den enskildes markanvändning. Därför ska det alltid göras en intresseprövning mellan allmänna och enskilda intressen. Länsstyrelsen bedömer att den avgränsning av naturreservatet och de inskränkningar som har gjorts är nödvändiga samt att de inte går längre än vad som behövs för att tillgodose reservatets syfte.

Enligt förordningen (2007:1244) om konsekvensutredning vid regelgivning ska en myndighet innan den beslutar föreskrifter bland annat utreda föreskrifternas kostnadsmässiga och andra konsekvenser för allmänheten och i övrigt. Enligt samma förordning får myndigheten göra ett undantag från regeln om den bedömer att det saknas skäl att genomföra en konsekvensutredning. De föreslagna ordningsföreskrifterna utgörs av bestämmelser som tydliggör allemansrätten och i någon mån begränsar denna. Länsstyrelsen bedömer att föreskrifterna behövs för att tillgodose syftet med naturreservatet. Konsekvenserna av föreskrifterna bedöms vara så små att en särskild konsekvensutredning enligt nämnda förordning inte behöver upprättas.

Hur man överklagar

Detta beslut kan överklagas hos regeringen (Miljö- och energidepartementet) enligt bilaga 3.

Beslutets ikraftträdande

Beslutet gäller från den dag det vunnit laga kraft, utom vad gäller föreskrifter med stöd av 7 kap. 30 § miljöbalken, vilka gäller omedelbart.

Länsstyrelsen
Norrbotten

BESLUT

8 (8)

Datum
2015-03-09

Diarienummer
511-10094-12

NVR ID
NR2040489

De som deltagit i Länsstyrelsens beslut

I detta ärende har beslut tagits av landshövding Sven-Erik Österberg efter föredragning av naturvårdshandläggare Mary Agrér. I den slutliga handläggningen av ärendet deltog även chefen för naturvårdsenheten Ulf Bergelin samt länsassessor Mona Ejnestrand.

Handskrift av Sven-Erik Österberg i blått markeringspennor.

Sven-Erik Österberg

Handskrift av Mary Agrér i blått markeringspennor.

Mary Agrér

Bilagor:

1. Karta över reservatet
2. Översiktskarta
3. Hur man överklagar
4. Skötselplan

Länsstyrelsen
Norrbotten

511-10094-12

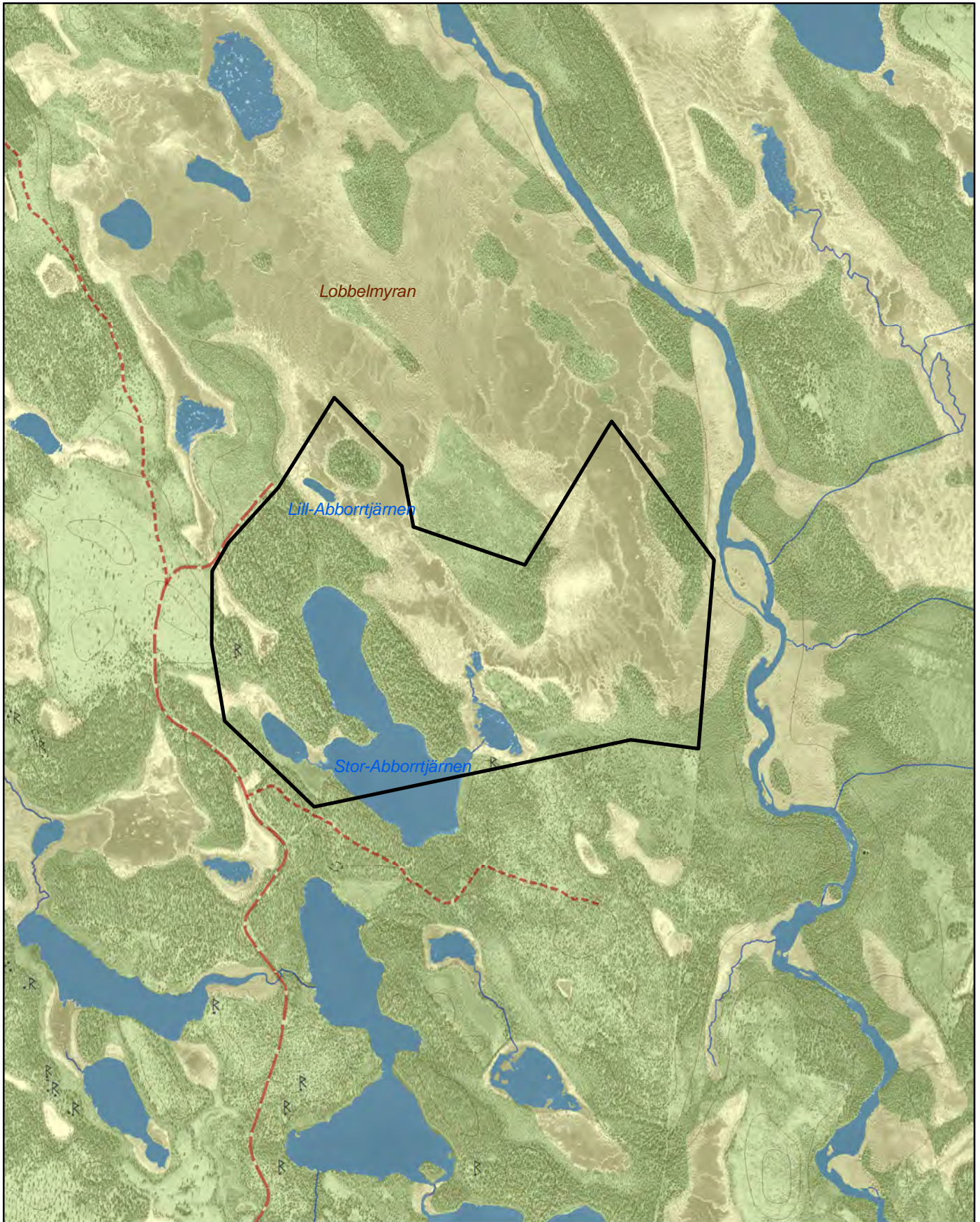
NR2040489

Bilaga 1

Naturreseptatet Stor-Abborrtjärnen

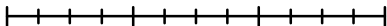
Area 108 ha

Skala 1:15 000

© Länsstyrelsen i Norrbotten och © Lantmäteriet

 Gräns för naturreseptatet

0 125 250 500 750 m

Naturreservatet Stor-Abborrtjärnen

Arvidsjaurs kommun

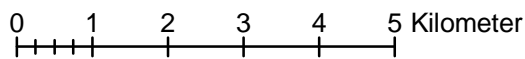
Skala 1:100 000

Länsstyrelsen
Norrbotten

© Länsstyrelsen Norrbotten och © Lantmäteriet

 Naturreservatet Stor-Abborrtjärnen

Länsstyrelsen
Norrbotten

Bilaga 3

HUR MAN ÖVERKLAGAR

Om Ni vill överklaga länsstyrelsens beslut ska Ni skriva till

Regeringen, Miljö- och energidepartementet. Ni ska skicka eller lämna in Ert överklagande till

Länsstyrelsen i Norrbottens län, 971 86 LULEÅ

För att Ert överklagande ska kunna prövas måste överklagandet ha kommit in till länsstyrelsen **inom tre veckor** från den dag Ni fick del av beslutet. Länsstyrelsen skickar därefter överklagandet till Regeringen, Miljödepartementet.

Ni ska i Ert överklagande ange

- * vilket beslut Ni överklagar (ärendets diarienummer och beslutsdag),
- * hur Ni vill att beslutet ska ändras och varför,
- * Ert namn, postadress och telefonnummer.

Ni ska underteckna Ert överklagande. Om Ni anlitar ombud kan istället ombudet underteckna överklagandet. I så fall ska fullmakt bifogas.

Om Ni behöver ytterligare upplysningar om hur man överklagar kan Ni vända Er till länsstyrelsen, telefon 010-225 50 00.

Skötselplan för naturreservatet Stor-Abborrtjärnen

Denna skötselplan är en bilaga till Länsstyrelsens beslut 2015-03-09 om bildande av naturreservatet Stor-Abborrtjärnen.

Innehållsförteckning

1. Allmänt.....	1
1.1 Reservatets syfte	2
1.2 Beskrivning av området.....	2
2. Bevarandemål naturvärden.....	3
2.1 Skog	3
2.1.1 Skogliga värdekärnor.....	4
2.1.2 Arronderingsmarker.....	4
2.1.3 Naturvårdsbränning	4
2.1.4 Avveckling av främmande trädslag.....	4
2.1.5 Hantering av spontana bränder	4
2.2 Våtmarker, sjöar och vattendrag.....	5
3. Bevarandemål kulturmiljövärden	5
3.1 Fornlämningar.....	5
4. Friluftsliv och information.....	5
4.1 Information	6
5. Gränser	6
6. Tillfartsvägar	7
7. Sammanfattning av skötselåtgärder	7

Bilagor

- A. Översiktskarta
- B. Informationsskylt och naturvärdesklassning

1. Allmänt

Denna skötselplan anger riktlinjerna och målen för skötseln av **naturreservatet Stor-Abborrtjärnen**. Vid planering och utförande av skötselåtgärder ska syftet med naturreservatet och reservatsföreskrifterna vara styrande. Andra aktuella regelverk och riktlinjer ska också beaktas.

1.1 Reservatets syfte

Syftet med reservatet är att bevara områdets värdefulla naturmiljö med dess opåverkade karaktär och biologiska mångfald. Det ska även ge förutsättningar för skogar, våtmarker, sjöar, vattendrag och andra ingående ekosystem att utvecklas naturligt. Syftet är även att de delar av reservatet som idag har lägre naturvärden ska utvecklas i riktning mot ett naturligt tillstånd. Inom ramen för ovanstående är reservatets syfte även att ge möjlighet till naturupplevelser och friluftsliv.

Syftet ska nås genom att:

- Inget skogsbruk bedrivs i området.
- Exploateringar och annan verksamhet som kan skada naturmiljön i området förhindras.
- Områdets skogliga värdekärnor lämnas för fri utveckling. Arronderingsmarker sköts så att naturvärdena i dessa ökar. Skötseln kan till exempel innebära fri utveckling, naturvårdsbränning, katning eller stängsling.
- Naturliga störningar till exempel översvämningar och stormfällningar tillåts ha ett naturligt förlopp.
- Trädfällning undviks vid alla typer av skötselåtgärder med undantag för avveckling av främmande trädslag. Alla åtgärder i reservatet planeras så att körskador och annan påverkan på markskiktet undviks.

1.2 Beskrivning av området

Area:	108 ha
Naturtyper:	Skogsmark ca 44 ha, varav produktiv skog ca 32 ha Myr ca 53 ha Vatten ca 12 ha

Landskapet som naturreservatet ligger i kännetecknas av myrholmar och fastmarkspartier med gammal naturskog varvat med myrar och småsjöar. Berggrunden består av sura vulkaniska bergarter som det vilar morän och torv på.

Det är runt sjön Stor-Abborrtjärnen som den mesta av skogen i området växer. Här finns större, hedartade fastmarkspartier med talldominerad skog. Den gamla tallskogen är rak, högvuxen och ger en vacker inramning åt sjön. Skogens ålder är genomgående hög och de dominerande trädens ålder är cirka 200-300 år. Denna generation saknar, trots sin höga ålder, spår efter brand vilket tyder på att området inte brunnit de senaste cirka 300 åren. Vissa av tallarna har knotigare kronor och en bark som tydligt visar spår av tidens tand. Sådana träd förekommer framförallt i det större fastmarksavsnittet i västra delen av området och åldern på dessa gamlingar ligger mellan 350 och 500 år. De är också de enda träd som har brandljud, till och med dubbla brandljud, vilket betyder att de bär spår efter två olika skogsbränder. Mängden liggande död ved är mestadels måttlig då uttag av stormfällan har gjorts vid ett par tillfällen längre tillbaka. Törskatesvampen har däremot ett starkt fäste i den gamla tallskogen och det finns därför en hel del torrträd och döende tallar i skogen. Det finns en fläck sydost om sjön där en

storm under 2011 gick hårt åt på skogen och de flesta träd inom cirka en hektar blåste omkull.

På de mindre myrholmarna är skogen tydligt urskogsartad, övervägande del är barrblandskog med rikliga mängder stående och liggande död ved. Ett par mindre myrholmar i sydöstra delen av området är mer låglänta och talldominerade med en mjuk övergång mellan fastmarksskog och lågproduktiv tallsumpskog. Även här är skogen tydligt urskogsartad och många av de senvuxna tallarna är 300-400 år gamla.

Värt att notera är att det på hedarna i västra delen finns rikligt med döda tallar med spår av barkborren mindre mörghorre (*Tomicus minor*). Arten gynnas på dessa nordliga breddgrader av en kontinuerlig tillgång till nyligen döda tallar, helst i skog där träden står ljusa och solexponerat. Mindre mörghorren har karakteristiska larvgångar som liknar stiliserade måsar i flykt vilket gör att de är mycket lätta att känna igen. Den mindre mörghorren är en viktig indikatorart för skogsmiljöer av stort värde för skalbaggsfaunan knuten till naturliga tallskogar. Arten är ovanlig i Norrbotten och gynnas av en hög och kontinuerlig tillgång på döende och döda tallar. Den är endast känd från ett tiotal lokaler i Norrbottens län.

Östra delen av reservatet ingår i Lobbemyran och den har getts högsta naturvärdesklassningen under våtmarksinventeringen som Länsstyrelsen genomförde 1995-2004. Våtmarken är orörd, varierad och hyser många olika våtmarkstyper. Detta ger en god förutsättning för en stor biologisk mångfald vilket är anledningen till klassningen. Det som ger den dess karaktär är de mångformiga strängblandmyrarna som finns främst i de mer norra och centrala delarna av våtmarken. De flesta rissträngarna har ett glest trädskikt med tall och nordkråkbär som tillsammans med rostvitmossa är de dominant arterna i fältskiktet.

2. Bevarandemål naturvärden

2.1 Skog

Bevarandemål

- Arealen värdekärna får inte minska.
- Naturvärden ska bevaras och växt- och djurlivet ska tillåtas utvecklas fritt. Förändringar i naturtillståndet ska endast ske genom naturlig succession och naturliga processer.
- Främmande trädslag som t. ex *P. contorta* ska inte förekomma.

Skötselåtgärder

- Inga aktiva skötselåtgärder, med undantag för borttagande av främmande trädslag om de upptäcks inom reservatet.

2.1.1 Skogliga värdekärnor

Skogen i värdekärnorna håller genomgående en ålder av 200-300 år och flera av dem är urskogsartade. Mängden liggande död ved varierar i området men den största mängden finns på myrholmarna som inte har blivit lika utsatta för uttag av stormfällade träd. Stående död ved finns det gott om i hela reservatet, delvis på grund av törskatesvampen. De tallar som har brandljud har dubbla sådana men det var över 300 år sedan det brann i området.

2.1.2 Arronderingsmarker

I centrala delen av reservatet finns ett litet hygge som togs upp någon gång runt början av 2000-talet. Tallarna som har kommit upp är självföryngrade med hjälp av fröträd. Det finns även ett hygge utanför området i sydväst där en liten del går in i reservatet. Det bedöms i dagsläget inte nödvändigt att utföra någon naturvårdsbränning eller inhängning i arronderingsmarkerna utan de bör tills vidare lämnas för fri utveckling.

2.1.3 Naturvårdsbränning

Det är inte aktuellt att genomföra någon naturvårdsbränning de närmsta åren. Däremot består reservatet av sådana miljöer som tallhed, där brand behövs. Om det bedöms lämpligt att i framtiden utföra en bränning är tallskogen norr om sjön Stor-Abborrtjärnen ett bra område att bränna i på grund av att det finns inte lika mycket död ved där och skogen är mer enskiktad. Eftersom det finns mindre mörghorre i reservatet är det viktigt att bränna med försiktighet och i omgångar. En lämplig målbild kan vara att med brandens hjälp skapa mer död ved i flera små områden istället för att bränna ett större område på en gång.

2.1.4 Avveckling av främmande trädslag

Målsättningen inom alla skyddade områden är att främmande trädslag (t ex *Pinus contorta*) inte ska finnas. Inom reservatet finns idag inga uppgifter om att contortatall skulle ha etablerats. Om främmande trädslag upptäcks i samband med gränskontroll eller andra besök till området ska detta rapporteras och åtgärdas.

2.1.5 Hantering av spontana bränder

Stor-Abborrtjärnens karaktär och naturvärden är delvis resultatet av tidigare bränder men det är viktigt att kontrollera vart det brinner i området. Bränder som spontant uppstår i reservatet ska därför tills vidare släckas. Vid släckningsarbete ska så skonsamma metoder som möjligt användas och befintliga begränsningslinjer så som vägar, vattendrag och rågångar nyttjas i första hand. Fysiska ingrepp som fällning av träd eller anläggande av mineralgator bör undvikas.

2.2 Våtmarker, sjöar och vattendrag

Länstyrelsen har inte genomfört någon riktad naturvärdesinventering av reservatets sjöar eller vattendrag. Vi har ingen kännedom om att de ska vara påverkade av någon form av markavvattning, dämning eller annan yttre påverkan som kan ha en negativ effekt på naturvärdena.

Östra delen av reservatet ingår i Lobbemyran, en våtmark som har getts högsta naturvärdesklassningen under våtmarksinventeringen som Länstyrelsen genomförde 1995-2004. Våtmarken är orörd, varierad och hyser många olika våtmarkstyper.

Bevarandemål

- Naturlig hydrologi ska bevaras och växt- och djurlivet skall tillåtas utvecklas fritt. Förändringar i naturtillståndet ska endast ske genom naturlig succession och naturliga processer.

Skötselåtgärder

- Inga aktiva skötselåtgärder.

3. Bevarandemål kulturmiljövärden

3.1 Fornlämningar

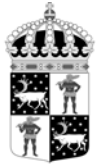
I reservatet finns ett flertal härdar och det är viktigt att särskild hänsyn tas så att dessa inte skadas vid skötselinsatser. För att undvika skador ska därför samråd ske med kulturmiljöenheten inför en eventuell naturvårdsbränning samt vid dragning av nya stigar och skoterleder. Rójning samt avverkning av enstaka träd kan eventuellt bli aktuellt om det krävs för att undvika skador på lämningarna.

4. Friluftsliv och information

Stor-Abborrtjärnen är ett förhållandevis okänt utflyktsmål. Området nyttjas så vitt Länstyrelsen känner till endast i begränsad omfattning för jakt, utflykter och bärplockning. Genom att området nu ges naturreservatsstatus kommer områdets höga natur- och friluftslivsvärden bli mer kända, vilket kan innebära ett förändrat besöksstryck.

I området saknas stigar, eldstäder och andra iordningsställda anläggningar för rörligt friluftsliv. Länstyrelsen bedömer att det inte heller behövs några i dagsläget. Behovet av anläggningar och stigar behöver kontinuerligt utvärderas. Utgångspunkten för detta är att reservatet ska nyttjas för rörligt friluftsliv utifrån sina naturgivna förutsättningar.

Om behov uppkommer och det bedöms vara förenligt med reservatets syften kan nya anläggningar för att kanalisera eller främja friluftslivet iordningsställas.

Skötsel mål

- Markslitage från besökare får inte bli så stort att det påverkar områdets natur- eller upplevelsevärden negativt.
- Åtgärder för tillgängliggörande samt kanalisering av besökare inom reservatet ska vara ändamålsenliga och syfta till att synliggöra och bevara områdets naturvärden, samt att gynna friluftslivet.

Skötselåtgärder

- Anläggningsgraden ska med jämna mellanrum utvärderas och anpassas till de behov som finns.

4.1 Information

Skötsel mål

- En informationsskylt skall finnas i anslutning till reservatet, förslagsvis vid den plats som anges i bilaga B.
- Informationsskyltar skall vara i gott skick och informationen ska vara aktuell.
- Aktuell information om reservatet skall finnas på Länsstyrelsens hemsida.

Skötselåtgärder

- Informationsskylt enligt gällande standard skall tas fram och monteras upp inom ett år från det att beslutet vunnit laga kraft.
- Information om reservatet läggs ut på Länsstyrelsens hemsida snarast efter att beslutet är taget.
- Löpande kontroller av att skyltarna är aktuella och läsbara.
- Vid behov ska sly röjas bort runt skyltarna.

5. Gränser

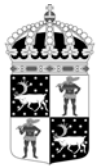
Naturresevatets gränser ska markeras enligt Naturvårdsverkets anvisningar och snarast efter att naturresevatet har beslutats.

Skötsel mål

- Resevatets gränser skall vara tydligt markerade enligt Naturvårdsverkets anvisningar.

Skötselåtgärder

- Kontroll av gränsmarkeringarna och rågångar ska göras minst vart tionde år.
- Vid behov röjs rågångar och otydliga markeringar åtgärdas.

6. Tillfartsvägar

Lämpligaste tillfartsvägen till reservatet är söderifrån från väg 373. Området ligger cirka 2,5 mil nordost om Abborrträsk (bilaga A).

Servitut för de sista tre kilometerna av väg är under förhandling med Arvidsjaur's allmänning. Vägen var i sämre skick 2011 när Länsstyrelsen senast besökte området. Målet är att vägdelen som det finns servitut för ska vara i sådant skick att den kan trafikeras med personbil.

7. Sammanfattning av skötselåtgärder

Avsnitt	Vad	När
	Översyn och eventuell revidering av skötselplan	Senast 2025
2.1	Skog	
	Avveckling av främmande trädslag.	Vid behov
4.1	Information	
	Informationsskylt om reservatet tas fram och monteras upp.	Snarast
	Kontrollera att skyltar innehåller aktuell information och är läsbara.	Löpande
	Röjning av sly runt informationsskyltar.	Vid behov
	Aktuell information om reservatet ska finnas på Länsstyrelsens hemsida.	Snarast
5	Gränser	
	Kontrollera att gränsmarkeringarna är tydliga.	Vart 10:e år
6	Tillfartsvägar	
	Statusen på tillfartsvägen kontrolleras	Löpande

Naturreservatet Stor-Abborrtjärnen

Arvidsjaurs kommun

Skala 1:100 000

Länsstyrelsen
Norrbotten

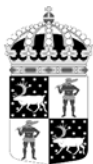

© Länsstyrelsen Norrbotten och © Lantmäteriet

 Naturreservatet Stor-Abborrtjärnen

0 1 2 3 4 5 Kilometer

Länsstyrelsen
Norrbotten

511-10094-12

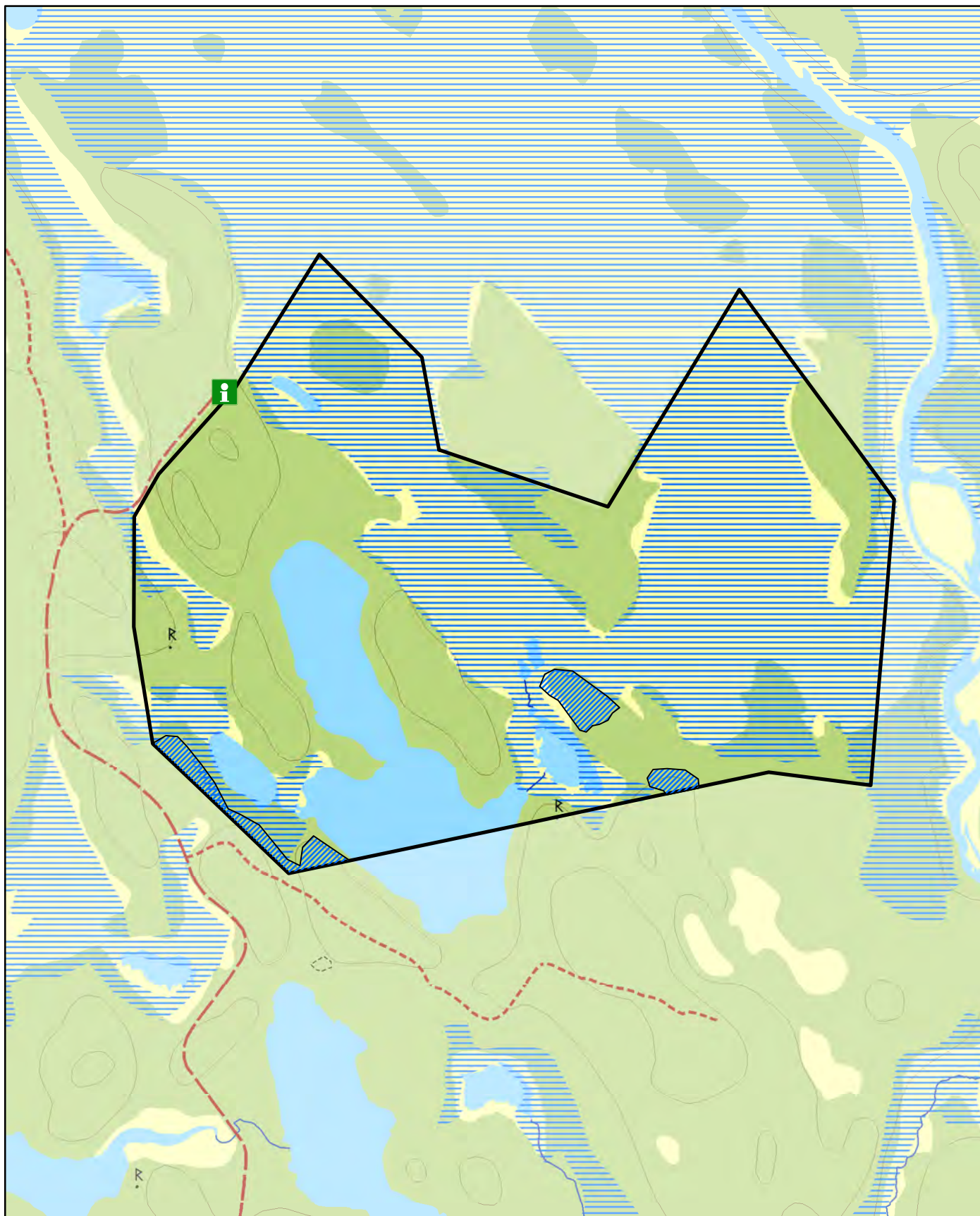
NR2040489

Bilaga B

Naturresevatet Stor-Abborrtjärnen

Informationsskylt och arronderingsmark

Skala 1:10 000

© Länsstyrelsen Norrbotten och © Lantmäteriet

 Förslag till informationsskylt

 Arronderingsmark

0 0,5 kilometer

